

PEDAGOGICKÁ PSYCHOLOGIE

Vyučující

▣ Mgr. Jan Krása, Ph.D.

- *Kontakt: viz IS, případně honoh@email.cz*
- *Konzultační hodiny:*

**Každé úterý 10:00 – 12:00 na Katedře
psychologie PedF MU, Poříčí 31;
v jiných termínech pouze po e-mailové
domluvě.**

Zdroje informací ke studiu

- ▣ **Sylabus předmětu**
- ▣ **Internetové zdroje** (*pozn.: Wikipedie NE*)
- ▣ Elektronické zdroje dostupné prostřednictvím knihovny PedF MU <http://www.ped.muni.cz/wlib/> (důležitá např. EBRARY Education)
- ▣ Další odkazy viz *Informační služby* na webu PedF
- ▣ **Odborné časopisy**
  - Pedagogika, Studia paedagogica, Orbis Scholae, Pedagogická orientace, Psychológia a patopsychologia dieťaťa *a další*
- ▣ **Populární zdroje**
  - ...od Učitelských novin po denní tisk

Literatura

- ▣ FONTANA, David. *Psychologie ve školní praxi : příručka pro učitele*. Translated by Karel Balcar. Vyd. 3. Praha: Portál, 2010. 383 s. ISBN 9788073677251.
- ▣ *Moderní vyučování*. Edited by Geoffrey Petty, Translated by Štěpán Kovařík. Vyd. 5. Praha: Portál, 2008. 380 s. ISBN 978-80-7367-427-4.
- ▣ *Psychologie pro učitele*. Edited by Jan Čáp - Jiří Mareš. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 655 s. ISBN 978-80-7367-273-7.
- ▣ KOHOUTEK, Rudolf. *Základy pedagogické psychologie*. Brno: Cerm, 1996. 184 s. ISBN 80-85867-94-X.
- ▣ *Psychologie výchovy a vyučování*. Edited by Jan Čáp. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova - Vydavatelství Karolinum, 1993. 413 s. ISBN 80-7066-534-3

Podmínky zdárného ukončení

1. Písemný test napsaný na 65%
2. Vypracovaný projekt (poster 2D-3D, video) a jeho prezentace (skupiny 1-3; každý 5 min o projektu – na posledních 2 hodinách). Nutná správná citace.

Témata?: ADHD, motivace žáka, teorie učení, dobrý učitel, kybešikana, deprivace, jak se učit, jak dobře učit, autorita učitele, kázeň, chvála a trest, prokrastinace...

Pedagogická psychologie

Pedagogická psychologie je **aplikovanou** psychologickou vědou.

Psychologické vědy se dělí na **základní** a **aplikované**.

Základní psychologické vědy jsou:

- obecná psychologie
- vývojová psychologie
- sociální psychologie
- psychologie osobnosti
- kognitivní psychologie
- patopsychologie
- biologická psychologie

Pedagogická psychologie (PP)

Co ze základních ps. věd užít v PP?

Obecná psychologie:

- Vnímání: rozsah, poškození, školní zralost ad.
- paměť: členění paměti, poznatky o učení: učit učit se
- pozornost=pracovní paměť: moduly
- myšlení: viz kognitivní psychologie
- obrazivost (imaginace): její vývoj, její konstanty
- kapitoly o motivaci, o emocích, o regulaci emocí, o vůli

Pedagogická psychologie

Vývojová psychologie:

- všechny vývojové fáze, zvláště:
- fáze předškolního věku
- fáze mladšího školního věku
- fáze puberty a adolescence (volba povolání)
- fáze mladé dospělosti (získání zaměstnání, příprava na založení rodiny, duševní hygiena učitele, psychologie pracovního života, hledání smyslu...)

Pedagogická psychologie

Sociální psychologie:

- velice aplikovatelná:
- sociální role, sociální vztahy, psychologie sociálních skupin
- psychologie komunikace
- sociální jevy (konformita, sociální facilitace, vliv autority, deindividuace, skupinová polarizace aj.)
- sociální percepce
- ovlivňování: výchova a výuka, socializace, institut školy
- evoluce sociálních systémů, evoluce kultury (myšlenky a artefakty)

Pedagogická psychologie

Psychologie osobnosti:

- mezosobní rozdíly
- problematika individuální motivace
- temperamentové vlastnosti osobnosti
- mechanismy vývoje a formování osobnosti
- schopnosti (vlohy), nadání
- rysy osobnosti

Pedagogická psychologie

Kognitivní psychologie:

- myšlení a řeč: učení se jazyku, druhý jazyk,
- matematické procesy, prostorové a psychomotorické procesy
- kognitivní schopnosti a jejich vývoj
- inteligence
- řešení problémů
- psychologie učení a paměti
- copingové strategie aj.

Pedagogická psychologie

Biologická psychologie:

- Biologické základy lidské psychiky; možné vztahy fylo-ontogenetické
- anatomie CNS: fungování CNS (mikrogenetický proces)
- evoluce CNS a celého lidského těla
- evoluce chování

Pedagogická psychologie

Patopsychologie:

- poruchy tělesné, fyziologické, endogenní a sociální
- poruchy vnímání, pozornosti, paměti
- poruchy osobnosti
- poruchy vývoje (nevhodná výchova)

Přístupy a směry v psychologii:

1. Behavioristický
2. Psychodynamický
3. Humanistický (fenomenologický)
4. Transpersonální
5. Kognitivní
6. Gestalt (tvarová) psychologie